

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Приватного закладу
«Інститут «Харківська школа архітектури»
протокол № 11 від «23» грудня 2025 року

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказом ректора Приватного закладу
«Інститут «Харківська школа архітектури»
№ 17 від «23» грудня 2025 року
 Ірина МАЦЕВКО

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ У ПРИВАТНОМУ ЗАКЛАДІ «ІНСТИТУТ «ХАРКІВСЬКА ШКОЛА АРХІТЕКТУРИ»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Приватному закладі «Інститут «Харківська школа архітектури» (далі – Інститут) (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» (зі змінами) (далі – Порядок), Статуту Інституту та Положення про організацію освітнього процесу Інституту.
- 1.2. Це Положення регламентує загальний порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Інституту на території України та за кордоном.
- 1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:
 - академічна мобільність – це можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;
 - заклад-партнер – український, іноземний заклад освіти (наукова установа), що бере участь у програмі академічної мобільності на підставі міжнародних договорів України про співробітництво у галузі освіти та/або науки, міжнародних програм та проектів або договорів про співробітництво між українськими закладами освіти чи між Інститутом та іноземним закладом освіти;
 - програма академічної мобільності – діяльність українських та іноземних закладів освіти, спрямована на забезпечення реалізації прав українських та іноземних учасників освітнього процесу, а також працівників закладу освіти (наукової установи) на академічну мобільність протягом визначеного часу на підставі угоди з іншим українським закладом освіти (науковою установою) або іноземним закладом-партнером на умовах і в порядку, визначених Порядком;
 - учасник/-ця академічної мобільності – громадяни/-ки України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають вищу освіту за денною (очною) формою здобуття освіти або працюють за основним місцем роботи в Інституті та які на умовах і в порядку, визначених цим Положенням і Порядком, беруть участь у програмі академічної мобільності в іноземному або іншому українському закладі освіти (науковій установі).
- 1.4. Основними цілями академічної мобільності є підвищення якості вищої освіти, ефективності наукових досліджень та конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

- 1.5. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра, сукупна тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності не може перевищувати 50 відсотків тривалості нормативного строку навчання за відповідною освітньою програмою Інституту.
- 1.6. Обов'язковому оприлюдненню на офіційному сайті Інституту підлягають результати відбору учасників академічної мобільності, звіт про завершення ними виконання програми академічної мобільності та її результати.
- 1.7. Фінансування витрат Інституту, пов'язаних із виконанням програм академічної мобільності, визначається Порядком.

2. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ

- 2.1. Для реалізації права на академічну мобільність між Інститутом та закладом/-ами-партнером/-ами укладається у письмовій або електронній формі договір про виконання програми академічної мобільності (далі – партнерський договір), який має містити інформацію передбачену Порядком.
- 2.2. Особа, яку відібрано відповідно до вимог цього Положення для участі у програмі академічної мобільності, укладає з Інститутом договір академічної мобільності, який має містити інформацію передбачену Порядком.
Договір академічної мобільності між учасником та Інститутом може врегульовувати ситуації, які не охоплені партнерським договором, якщо не зачіпають інтереси закладу-партнера, і за погодженням із закладом-партнером, якщо його інтереси зачіпаються.
- 2.3. Після укладення договору академічної мобільності ректор/-ка Інституту видає наказ, в якому визначається мета, строк, умови (у тому числі фінансові) програми академічної мобільності учасника. Особа набуває статусу українського учасника з дати, визначеної в такому документі.
- 2.4. Право на академічну мобільність також може бути реалізоване здобувачами вищої освіти та працівниками Інституту за власною ініціативою за умови позитивного рішення ректора/-ки Інституту, прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти (наукової установи). Статус учасника академічної мобільності така особа набуває з моменту прийняття рішення ректора/-ки Інституту. З цього моменту на таку особу поширюються всі права та обов'язки українського учасника, визначені цим Положенням і Порядком, а на Інститут та заклад освіти (наукову установу), що надав запрошення, – всі права та обов'язки, визначені цим Положенням та Порядком для закладів-партнерів, крім фінансування витрат українського учасника, що здійснюється відповідно до другого речення абзацу сьомого пункту 20 Порядку.
- 2.5. Учасниками академічної мобільності можуть бути:
 - здобувачі вищої освіти (бакалаври, магістри);
 - науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники;
 - інші працівники Інституту.
- 2.6. Відомості про освітню академічну мобільність здобувача вищої освіти Інституту вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти Інститутом, а в разі участі у внутрішній освітній академічній мобільності – також закладом-партнером як про учасника, що тимчасово допущений до занять.
У разі реалізації відповідно до законодавства учасником освітньої академічної мобільності Інституту права на академічну відпустку або перерву в навчанні до партнерського договору та договору про академічну мобільність за ініціативою Інституту вносяться відповідні зміни.

3. ФОРМИ ТА ВИДИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

- 3.1. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти, а також педагогічних, науково-педагогічних, наукових, інших працівників Інституту поділяється на:
 - 1) за місцем її реалізації:
 - внутрішню – академічна мобільність учасників освітнього процесу в закладах-партнерах на території України;

- зовнішню (міжнародну) — академічна мобільність учасників освітнього процесу в закладах-партнерах за межами України.
 - 2) за сферою діяльності – на освітню та наукову;
 - 3) за способом реалізації: очну, дистанційну, змішану.
- 3.2. Освітня академічна мобільність за процедурою визнання результату програми академічної мобільності поділяється на:
- кредитну, що передбачає навчання в іноземному або українському закладі-партнері з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із/без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредити ЄКТС), що будуть визнані в Інституті;
 - ступеневу, що передбачає навчання в іноземному або українському закладі-партнері за узгодженою освітньою програмою з метою здобуття певного рівня освіти, що дає такій особі право на отримання документа про вищу освіту в установленому законодавством порядку.
- 3.3. Формами академічної мобільності є:
- 1) для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра:
 - навчання за освітніми програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;
 - мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);
 - навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);
 - практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);
 - інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству та відповідають вимогам, встановленим пунктом 10 Порядку..
 - 2) для учасників академічної мобільності, які є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками Інституту:
 - участь у спільних освітніх та/або наукових проектах (діяльність у складі тимчасової проектної групи, утвореної на певний строк для реалізації мети та виконання завдань певного освітнього або наукового проекту за рахунок гранту, наданого закладам-партнерам);
 - викладання;
 - стажування;
 - наукове дослідження;
 - наукове стажування;
 - мовне стажування;
 - підвищення кваліфікації;
 - інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДБОРУ ДЛЯ УЧАСТІ В АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

- 4.1. Загальну координацію, інформаційне та документальне супроводження програм академічної мобільності в Інституті здійснює Академічний відділ.
- 4.2. Відбір претендентів для участі в академічній мобільності з числа здобувачів вищої освіти здійснюється конкурсною комісією, склад якої затверджується наказом ректора Інституту.
 - 4.2.1. До участі в конкурсі допускаються здобувачі вищої освіти, які не мають академічної та фінансової заборгованості перед Інститутом.
 - 4.2.2. Зазвичай основними критеріями відбору є:

- середній бал академічної успішності за весь період навчання;
- рівень володіння іноземною мовою, якою здійснюється навчання в закладі-партнері на рівні не нижче B2 (підтверджений сертифікатом або результатами внутрішнього тестування);
- наукові (творчі) здобутки (участь у конкурсах, виставках, конференціях) оформлені у вигляді портфоліо;
- мотивація.

Рейтинговий бал кандидата є сумою середнього балу академічної успішності та балу за мотивацію, який є середнім арифметичним оцінок усіх членів комісії. Оцінювання рівня володіння іноземною мовою та портфоліо здійснюється за принципом “зараховано” / “не зараховано”.

4.2.3. Умови та строки проведення конкурсу оголошуються Академічним відділом на офіційному вебсайті Інституту та надсилаються на електронні поштові скриньки усім потенційним учасникам.

4.3. Відбір педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників Інституту для участі у програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією, склад якої затверджується наказом ректора Інституту. Виключенням є випадки, коли педагогічний, науково-педагогічний, науковий працівник Інституту ініціював участь у програмі академічної мобільності, або його/-ї кандидатура була відібрана/запропонована закладом-партнером.

4.3.1. Зазвичай основними критеріями відбору в Інституті є:

- рівень володіння іноземною мовою, якою здійснюється навчання в закладі-партнері на рівні не нижче B2 (підтверджений сертифікатом або результатами внутрішнього тестування);
- наукові та методичні здобутки за останні два роки (участь у конкурсах, виставках, конференціях, наявність наукових публікацій) оформлені у вигляді портфоліо;
- мотивація.

Рейтинговий бал кандидата є сумою середнього балу балів за портфоліо та мотивацію, які є середнім арифметичним оцінок усіх членів комісії. Оцінювання рівня володіння іноземною мовою здійснюється за принципом “зараховано” / “не зараховано”.

4.4. Претендент має право оскаржити результати конкурсного відбору, подавши заяву на ім'я голови конкурсної комісії протягом 3 робочих днів після оприлюднення результатів. У такому випадку наказом ректора-ки утворюється апеляційна комісія, яка розглядає скаргу протягом 5 робочих днів.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

5.1. Учасники академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра, мають право на:

- збереження місця навчання в Інституті;
- самостійно обирати додаткові навчальні дисципліни (крім обов'язкових навчальних дисциплін закладу-партнера);
- перезарахування кредитів ЄКТС відповідно до умов партнерського договору або договору академічної мобільності;
- безпечні та нешкідливі умови навчання у закладі-партнері;
- у частині освітньої академічної мобільності мають права і обов'язки здобувача освіти закладу-партнера (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

5.2. Учасники академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра, зобов'язані:

- своєчасно подати необхідні документи до Академічного відділу пов'язані з академічною мобільністю;
- виконати індивідуальний навчальний план та повернутися до Інституту у встановлений термін;
- дотримуватися законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку закладу-партнера;
- подати до Академічного відділу звіт про участь у програмі академічної мобільності та документи, що підтверджують результати навчання.

- 5.3. Учасники академічної мобільності, з числа педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших працівників зберігають на строк до:
- двох років – посаду за основним місцем роботи;
 - шести місяців – оплату праці за основним місцем роботи в розмірі середньої заробітної плати відповідно до законодавства, якщо підтримка у грошовій формі протягом усього строку участі у програмі академічної мобільності у закладі-партнері не передбачена або передбачена в розмірі, що на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.
- 5.4. Учасники академічної мобільності, з числа педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших працівників, зобов'язані:
- своєчасно подати необхідні документи до Академічного відділу пов'язані з академічною мобільністю;
 - повернутися до Інституту у встановлений термін;
 - дотримуватися законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку закладу-партнера;
 - подати до Академічного відділу звіт про участь у програмі академічної мобільності.

6. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОСВІТНЬОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

- 6.1. Визнання результатів освітньої академічної мобільності для здобувачів вищої освіти здійснюється на основі кредитів ЄКТС Академічною комісією, до складу якої входять проректор з науково-педагогічної роботи, керівник академічного відділу та гарант освітньої програми. Здобувач вищої освіти має право бути присутнім на засіданні Академічної комісії під час розгляду його питання. Комісія зобов'язана повідомити здобувача про дату та час засідання не пізніше ніж за 2 робочі дні. Відсутність здобувача на засіданні не перешкоджає розгляду питання, якщо він не повідомив про поважні причини своєї відсутності.
- 6.1.1. Зміст освітніх компонентів та обсяг навчального навантаження, виконаного учасником академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра, в закладі-партнері, підтверджуються академічною довідкою або іншим аналогічним документом, виданим таким закладом згідно з партнерським договором або договором академічної мобільності. Порівняння змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження, виконаного відповідно до договору академічної мобільності, здійснюється шляхом зіставлення результатів навчання (Learning Outcomes), яких досягнуто в закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою Інституту.
- 6.1.2. У разі, якщо обсяг кредитів ЄКТС за обов'язковим освітнім компонентом у закладі-партнері перевищує обсяг відповідної дисципліни в Інституті, сумарна кількість здобутих кредитів використовується для виконання навчального плану в межах нормативного навантаження семестру. Різниця між обсягом кредитів закладу-партнера та обсягом обов'язкового компонента Інституту («залишок кредитів») за рішенням Академічної комісії зараховується здобувачу як виконання вибіркової частини індивідуального плану. Вибіркова частина навчального плану вважається виконаною у повному обсязі, якщо сумарна кількість перезарахованих кредитів (включаючи «залишок кредитів» від обов'язкових дисциплін та кредити за обрані курси в закладі-партнері) становить не менше 80% від обсягу вибірових дисциплін, передбачених планом Інституту на цей період. Академічна комісія має право здійснювати взаємозалік кредитів між компонентами. У такому випадку вважається, що право здобувача на вільний вибір (25%) реалізоване через формування індивідуальної траєкторії в межах узгодженого Договору про навчання (Learning Agreement).
- 6.1.3. Для обов'язкових освітніх компонентів, передбачених навчальним планом Інституту, назви дисциплін, отримані у закладі-партнері, приводяться у відповідність до назв, визначених освітньою програмою Інституту.

Якщо дисципліни, опановані під час академічної мобільності, визнаються як вибіркові освітні компоненти (зокрема такі, що реалізують право здобувача на вільний вибір дисциплін) у Інституті, їх оригінальна назва зберігається (у перекладі державною мовою).

Обсяг кредитів ЄКТС та оцінювання встановлюються відповідно до цього Положення та договору про академічну мобільність.

6.1.4. Порядок конвертації оцінок

6.1.4.1. Для встановлення оцінок за 100-бальною та національною шкалами Інституту Комісія використовує такі методи (у порядку пріоритетності):

- відсотковий розподіл (EGRACONS): якщо заклад-партнер надає статистичні дані про розподіл оцінок, бал здобувача конвертується у відповідний діапазон шкали Інституту згідно з позицією здобувача у групі;
- пропорційний метод: застосовується для лінійних цифрових шкал шляхом математичного перерахунку меж мінімального та максимального балів;
- метод медіанного значення (за замовчуванням): Якщо пряма конвертація неможлива (специфічні або описові шкали), оцінка встановлюється як середнє арифметичне значення (медіана) відповідного діапазону балів Інституту.

Оцінка закладу-партнера (еквівалент оцінки за шкалою ЄКТС Інституту)	Діапазон оцінки за стобальною шкалою Інституту	Автоматична оцінка за національною шкалою (медіана)	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	95	відмінно
B	82-89	86	Добре
C	74-81	78	
D	64-73	69	Задовільно
E	60-63	62	

6.1.4.2. Якщо у закладі-партнері підсумковим контролем є залік (в Transcript of Records вказано лише "Pass/Fail"), а відповідно до освітньої програми освітня компонента повинна мати диференційовану оцінку, то для визначення оцінки проводиться додаткове оцінювання за результатами співбесіди здобувача/-ки або рецензування їх портфоліо робіт, виконаних під час мобільності.

6.1.4.3. Право на підвищення бала (валідація)

Здобувач, який не погоджується із встановленим медіанним балом та претендує на вищий результат у межах того самого діапазону, має право подати заяву на ім'я проректора протягом 3 робочих днів з моменту ознайомлення з рішенням Комісії або висловити своє бажання на засіданні Академічної комісії.

Для розгляду заяви призначається валідаційна співбесіда або рецензування портфоліо робіт, виконаних під час мобільності.

Оцінювання проводить викладач, відповідальний за відповідний освітній компонент (для обов'язкових освітніх компонент освітньої програми), або визначений гарантом викладач кафедри, який викладає або викладав споріднені освітні компоненти (для вибіркових освітніх компонент).

За результатами валідації бал здобувача може бути підвищений (до верхньої межі діапазону) або залишений без змін. Пониження бала нижче медіанного значення, встановленого Комісією, не допускається.

У випадку, якщо здобувач вищої освіти скористався правом на підвищення бала шляхом валідаційної співбесіди або рецензування робіт, результати такого оцінювання оформлюються Додатком до основного Протоколу засідання Академічної комісії.

6.1.4.4. Рішення академічної комісії фіксується у протоколі. На підставі протоколу гарант освітньої програми або керівник академічного відділу вносить оцінки до відомості успішності.

6.1.5. У разі здобуття не менше 80 % кредитів ЄКТС у закладі-партнері з певної освітньої компоненти, яка передбачена освітньою програмою Інституту, учасникам академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра, результати навчання зараховуються у повному обсязі, передбаченому освітньою програмою Інституту.

Визначені освітні компоненти визнаються Інститутом в повному обсязі (незалежно від форм освітньої компоненти та підсумкового контролю), а український учасник, щодо якого прийнято таке рішення, не повинен виконувати будь-яке інше додаткове навчальне навантаження за цими освітніми компонентами.

6.2. У разі невиконання українським учасником під час перебування в закладі-партнері умов, визначених у договорі академічної мобільності в частині опанування змісту освітніх компонентів та виконання обсягу навчального навантаження, такий учасник після повернення до Інституту в установленому порядку ліквідує академічну заборгованість до закінчення першого семестрового контролю після його повернення або проходить повторне навчання відповідного змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження на підставі договору про додаткові освітні послуги.

6.3. Визнання результатів освітньої академічної мобільності для учасників академічної мобільності, з числа педагогічних, науково-педагогічних, наукових та інших працівників, здійснюється відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 "Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників".

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. У період дії правового режиму воєнного стану реалізація права на міжнародну академічну мобільність здійснюється з урахуванням обмежень щодо перетину державного кордону України, встановлених чинним законодавством.